

ע"פ 12882/09/18 - א"מ נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים
לפני כבוד השופטים: ר' פרידמן-פלדמן, א' אברבנאל, ח' זנדברג

עפ"ג 12882-09-18 א"מ נ' מדינת ישראל 30 יוני 2019

בעניין: א"מ

המערער

נגד

מדינת ישראל

המשיבה

פסק דין

השופט א' אברבנאל:

1. לפנינו ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כבוד השופט י' שמעוני) בת"פ 5277-11-16 ובת"פ 51522-08-15, שבגדרו נגזר עונשו של המערער לשישה חודשי מאסר בפועל, להפעלה בחופף של מאסר על תנאי בן חודש אחד שהוטל עליו בת"פ (שלום בית-שמש) 10058-11-12 ולעונשי מאסר על תנאי וחתימה על התחייבות להימנע מעבירה.

עונשו של המערער נגזר כאמור לעיל לאחר שהורשע על פי הודאתו, שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בכתבי אישום שלהלן:

בת"פ 5277-11-16 הורשע המערער בעבירת תקיפה לפי סעיף 379 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 ובעבירת איומים לפי סעיף 192 לחוק. על פי עובדות כתב האישום שביסוד ההרשעה, ביום 10.7.2016 תקף המערער את חברו למקום העבודה, בכך שדחף אותו ושפך עליו כוס מים, ולאחר מכן איים עליו: "אם עוד הפעם אתה שולח לי הודעות כמו ששלחת לי אני אדע איך לטפל בך, יחתכו לך את הפנים ואם אתה גבר תנסה עכשיו לשלוח הודעה ותראה מה אני עושה לך"; וכן באותה הזדמנות איים על מנהל העבודה במקום: "שמע אני הגעתי לעבודה, מילה אחת שלא קשורה לעבודה ואני גומר אותך".

בת"פ 51522-08-15 הורשע המערער בעבירת איומים לפי סעיף 192 לחוק ובעבירת היזק בזדון לפי סעיף 452 לחוק. על פי עובדות כתב האישום שביסוד ההרשעה, ביום 2.12.2013, בעקבות ויכוח שניהל עם חברו לעבודה, אמר לו הנאשם: "אני בסדר איתך, אבל אתה פוגע לי בפרנסה, אני כמו ערבי... אתה הבנת אותי, אם אתה תפגע לי בפרנסה, אני אמצא אותך, אני אחכה לך מתחת לבית". משהודיע לו המתלונן על פיטוריו מהעבודה וביקש ממנו לעזוב את המקום, שבר המערער מסך של מכונת ייצור, משקל תעשייתי וארגזים שהיו במקום וניקב באמצעות מברג שלושה

מכלי חומר מסוג טיפון. בסך-הכל גרם המערער נזק שערכו כ 3000 - 4000 ₪.

הסדר הטיעון לא כלל הסכמה לעניין העונש.

2. לבית המשפט הוגש גיליון הרשעות קודמות של המערער, שממנו עולה כי ביום 2.9.2013 נדון בת"פ (שלום בית-שמש) 10058-11-12 לקנס ולחודש מאסר על תנאי לשנתיים, לאחר שהורשע בעבירות איומים והיזק לרכוש. כמו כן בשנת 2005 הורשע המערער בעבירת גניבה ונדון למאסר על תנאי, למבחן ולהתחייבות להימנע מעבירה.

3. מתסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו של המערער עולה כי, המערער רווק המתגורר בבית אמו ועובד בסבלות תוצרת חקלאית. המערער סיים 12 שנות לימוד, אך לא התגייס לצה"ל בשל אי התאמה. אשר לעבירות שבהן הורשע, מסר המערער לקצין המבחן כי למעשיו קדמה התגרות מצדם של המתלוננים, ועל רקע זה איבד שליטה והתנהג כמתואר לעיל. להערכת שירות המבחן בהעדר כלים לוויסות כעסים עלול המערער לנהוג באימפולסיביות ובתוקפנות, דבר המגדיל את הסיכוי להישנות המעשים בעתיד. קצינת המבחן מעריכה כי המערער בעל כוחות ויכולות לניהול אורח חיים נורמטיבי ומביע את רצונו בכך, דבר הבא לידי ביטוי במוטיבציה שלו להשתלב בתעסוקה לסיפוק צרכיו וצרכי משפחתו. המערער הביע חרטה על המעשים שבהם הורשע, ואף השתלב בקבוצה טיפולית בנושא שליטה בכעסים.

שירות המבחן המליץ בתסקירו לסיים את ההליכים המשפטיים כנגד המערער בדרך של ענישה שיקומית - מאסר על תנאי ושירות לתועלת הציבור - וציין כי ענישה מחמירה עלולה לחבל בניסיונותיו לנהל אורח חיים נורמטיבי. בהמשך הביע המערער התנגדות לביצוע שירות לתועלת הציבור בשל החשש כי הדבר יפגע בעבודתו, ומשכך שירות המבחן המליץ להסתפק בהטלת מאסר על תנאי עליו.

גזר הדין בבית משפט קמא

4. בגזר הדין נקבע כי מתחם העונש ההולם לעבירות שעבר המערער עומד על מאסר קצר לריצוי בעבודות שירות עד 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

בית המשפט גזר על המערער את העונש המצוין לעיל, לאחר שהביא בחשבון את הודאתו, את נטילת האחריות על ידו ואת שיתוף הפעולה שלו עם שירות המבחן. לחובתו של המערער ציין בית המשפט את הרשעותיו הקודמות, ואת העובדה כי כשלושה חודשים לאחר שהוטל עליו עונש מאסר על תנאי כאמור לעיל עבר המערער את העבירה שבתיק 51522-08-15, ושנתיים לאחר מכן שב ועבר עבירות כאמור בתיק הנוסף. בית המשפט קמא ציין כי היה מוכן לשקול בחיוב את האפשרות לאמץ את המלצת שירות המבחן, ועל פיה להטיל על המערער שירות לתועלת הציבור ומאסר על תנאי בלבד, אך נוכח סירובו של המערער "לא נותרה בידי ברירה אלא להטיל על הנאשם מאסר בפועל".

תסקיר משלים

5. מתסקיר משלים שהוגש לקראת הדיון בערעור, עולה כי המערער מתמיד בתהליך השיקום, סיים בהצלחה קבוצה טיפולית לשליטה בכעסים ומבקש להמשיך בחייו בדרך נורמטיבית. שירות המבחן מציין רמת חרדה גבוהה שמגלה המערער ממאסר בין כתלי הכלא, וחוזר על הערכתו כי מאסר עלול לחשוף את המערער להשפעת גורמים עברייניים ולהטמעת נורמות עברייניות. משכך חוזר שירות המבחן על המלצתו להטיל על המערער 250 שעות שירות לתועלת הציבור ומאסר על תנאי.

טיעוני הצדדים

6. ב"כ המערער טוען כי בית המשפט קמא שגה בהטילו על המערער מאסר בפועל - עונש החורג מרמת הענישה הנוהגת, העומד בסתירה להמלצת שירות המבחן, שיש בו כדי לקטוע את התהליך השיקומי של המערער ואת ניסיונותיו לנהל אורח חיים נורמטיבי, ושאינו עולה קנה אחד אף עם מתחם העונש ההולם לעבירות כפי שנקבע על ידי בית המשפט. לטענתו עונש של מאסר בעבודות שירות יכביד על המערער, זאת בשים לב לכך כי עולה פרנסת המשפחה מוטל על כתפיו וכי עליו לשלם מזונות.

7. ב"כ המשיבה סומך את ידיו על גזר הדין וטוען כי אין עילה להתערבות בו. לטענתו בית המשפט לא סטה מרמת הענישה הנוהגת, ולא הייתה לו הצדקה לסטות ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום, לטענתו.

8. לשאלת בית המשפט הביע המערער נכונות לבצע מאסר בעבודות שירות ככל שיוטל עליו, והתחייב לקיימו.

דיון והכרעה

9. המערער הורשע בכך שבשתי הזדמנויות עבר עבירות שחומרתן יחסית אינה גבוהה. מדובר בעבירות עוון, שאינן מצדיקות ככלל שליחתו של אדם למאסר לריצוי בפועל. מתחם העונש ההולם שנקבע על ידי בית המשפט קמא הנכבד עולה בקנה אחד עם האמור לעיל.

לחובתו של המערער שתי הרשעות קודמות, ואולם מידת חומרתן דומה לחומרתן של העבירות שלעיל. משכך, ונוכח תהליך השיקום המוצלח שעובר המערער והשינוי בחייו עם לידת בנו וחתירתו לניהול אורח חיים נורמטיבי, נכון להימנע מהטלת מאסר בפועל עליו. בית המשפט קמא הנכבד, אף הוא סבר כי אין להטיל על המערער מאסר בפועל, ועשה כן, כאמור לעיל, מ"חוסר ברירה", בשל סירובו של המערער באותה עת לשתף פעולה עם ענישה מקלה יותר. לפני משורת הדין, ניתנה למערער הזדמנות במסגרת הערעור להופיע לפני הממונה על עבודות שירות, ומשנמצא מתאים לעבודות שירות, והביע נכונות לעמוד בעונש זה, אנו מקבלים את עמדת בית-משפט קמא ולפיה נכון מלגזור על המערער מאסר בפועל.

10. אשר על כן הערעור מתקבל בחלקו, באופן שחלף שישה חודשי מאסר בפועל שנגזרו על המערער, יוטלו עליו

שלושה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. עונש המאסר על תנאי האמור יופעל בחופף, באופן שבסך הכל ירצה המערער שלושה חודשי מאסר בעבודות שירות. כל יתר חלקי גזר הדין יעמדו בעינם.

מובהר למערער כי עליו לבצע את עבודות השירות כנדרש וכפי שהתחייב במעמד ראיון התאמה לביצוע עבודות השירות; וכי מצבו הכלכלי לא יהיה עילה לאי התייצבות לביצוע העבודות.

כן מובהר למערער כי כל הפרה בעבודות השירות עשויה להביא להפסקה מנהלית ולריצוי העונש במאסר ממש.

11. לצורך ריצוי עונש המאסר בעבודות שירות, יתייצב המערער ביום 4.8.2019 בשעה 08:30 במשרדי הממונה על עבודות שירות, ביחידת עבודות השירות מפקדת מחוז צפון, טבריה.

המזכירות תשלח העתק לב"כ הצדדים ולממונה על עבודות שירות.

ניתן היום, כ"ז סיוון תשע"ט, 30 יוני 2019, בהעדר הצדדים (על פי הסכמתם).

חיה זנדברג, שופטת

אלי אברבנאל,
שופט

רבקה פרידמן-פלדמן,
שופטת